

आशूरा र नौहा

लेखक

अतीकुर्रहमान मु.इदरीस खान मक्की

संशोधकः

मुहम्मद इदरीस सलफी

العاشراء والنهاية

تأليف

عثيق الرحمن محمد إدريس خان مكي

المراجعة
محمد إدريس سلفي

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

૪૦૮

સર્વાધિકાર લેખકમા સુરક્ષિત છે ।

૪૦૯

પુસ્તક પાઇને ઠેગાના :-

- ઇસ્લામિક ગાઇડન્સ સેન્ટર કપિલવસ્તુ
 નગરપાલિકા
 વ.નં. ૯ મહુવા તौલિહવા કપિલવસ્તુ (નેપાલ)
 સમ્પર્ક નં. ૦૦૧૭૭૯૮૧૯૪૩૭૭૫૮
 સર્વદી નં. 00966-0501372254
- ઇસ્લામિક ગાઇડન્સ સેન્ટર રવવા અલ્ રિયાજ
 સર્વદી અર્બીયા

प्रस्तावना

बिस्मल्लाहिरहमानिरहीम

समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहकै लागि
 छन् जसले यस संसारलाई उत्पन्न गच्यो, र यसमा
 बसोबास गर्नुको लागि नानाथरीका प्राणीहरूलाई
 अविष्कृत गच्यो, र जसले समस्तको जीविकाको
 पूर्णतया व्यवस्था गच्यो र जसले हामीहरूको लागि
 हलाल र हराम स्पष्ट गरेर पुष्टि गरिदियो । यसर्थ
 म गवाही दिन्छु कि त्यस अल्लाह बाहेक कोही सत्य
 पूज्य छैन, त्यो एकलै छ, त्यसको कोही सहभागी
 छैन । र म गवाही दिन्छु कि मुहम्मद सल्लल्लाहो
 अलैहे वसल्लम अल्लाहका भक्त एवं सन्देष्टा र मित्र
 हुनुको साथै मनोनीत दूत पनि हुन् । जहाँलाई
 अल्लाहले सन्देष्टाहरूको आगमनक्रकको अन्तराल
 पश्चात पठायो, ताकि समस्त मानवजातिलाई
 वासना र हवसपूजा र हरामबाट बचाएर धरती
 आकाशको स्रष्टासित संलग्न गरून् । यसर्थ
 अल्लाहको नगन्य शान्ति र दया अवतरित होस्
 मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि, र उहाँका
 घरपरिवार र समस्त साथीहरूमाथि र ती

सबैहरूमाथि जुन प्रलयसम्म उहाँको पद्धतिमा हिंड्ने छन् ।

प्रस्तुत पुस्तिका आशूरा अर्थात दश मुहर्रमको दिन र त्यस दिन गरिने केही अवैधानिक कार्यहरूको बारेमा र इमाम हुसैनको श्रेष्ठता र मर्यादाको बारेमा छ यसको । यो विषय अति मत्वपूर्ण हुनुको कारण मैले यसलाई नेपाली भाषामा लेख्नुको लागि मनोनीत गरेको छु । यस आशाको साथ कि हाम्रा नेपाली दाजुभाइहरूलाई यसबाट लाभ पुग्नेछ, र मेरो यो सानो प्रयास सबै मुसलमान दाजुभाइको लागि मार्गदर्शक हुनेछ । मेरो अल्लाहसित प्रार्थना छ कि अल्लाह आफ्नो दयाले मलाई मेरो लक्ष्यमा सफल पारुन्, साथै पाठकवर्गसित पनि सादर अनुरोध गर्दछु कि यस लेखमा कुनै त्रुटि भेटिएमा निम्नको ठेगानामा त्यस त्रुटितर्फ हाम्रो ध्यानाकर्षण गराइदिएमा तपाईंको आभारी हुनेछु ।

र मलाई आशा छ कि मेरो यो सानो प्रयासबाट जनसमुदायलाई लाभ पुग्नेछ, र अल्लाह मेरो यस सानो प्रयासद्वारा हाम्रो समाजलाई कुमार्गबाट निकालेर सुमार्गमा लगाउनेछ । अल्लाहसित विन्ती छ कि अल्लाह मेरो यस प्रयासलाई कबूल गरी मलाई र मेरो घरपरिवारका समस्त सदस्यहरूलाई

स्वर्ग प्रदान गरुन्, र मेरो स्वर्गीय आमा र बाजेलाई
क्षमादान दिई स्वर्गमा उच्च स्थान प्रदान गरुन् । (
आमीन)

लेखक

अतीकुरहमान मुहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)

email- atiqkhanpp1982@yahoo.com

सम्पर्क नं. ००९७७९८९४३७७५८
सउदी मो. न. ००९६६५०९३७२२५४

قَالَ تَعَالَى : أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ۝ ۱۲۵ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ۝ ۱۲۶ قَالَ كَذَلِكَ أَنْتَ إِنَّنَا فَسَيِّدُنَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ نُنسَى ۝ ۱۲۷ طه : ۱۲۴ - ۱۲۶

अर्थ : र जसले मेरो स्मृतिबाट विमुख हुनेछ त्यसको जीवन कष्टमय हुनेछ र कियामतको दिन (प्रलयको दिन) त्यसलाई हामीले अन्धा बनाएर उठाउने छौं । उसले भन्नेछ कि: मेरो पालनकर्ता तिमीले मलाई अन्धो पारेर किन उठायौ, जबकि म त आँखा देखेवाला थिएँ ? । (अल्लाहबाट जवाफ आउनेछ) यस्तै हुनुपर्थ्यो, तिम्रो नजिकमा जब हाम्रा आयतहरू आए तब तिमीले बिर्सिदियो, यस्तै किसिमले आज हामीले तिमीलाई बिर्सिदिने गछौं । (सूरतु ताहा १२४-१२६)

यस कुरामा कुनै सन्देह छैन कि हजरत हुसैन रजिअल्लाहो अन्हो एउटा सम्मानित र प्रतिष्ठित व्यक्ति थिए, र उहाँ रजिअल्लाहो अन्होको प्रतिष्ठाको लागि यो नै प्रयाप्त छ, कि उहाँ रजिअल्लाहो अन्हो रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमकी सबैभन्दा सानी र प्रियतम छोरी फातिमाको छोरा थिए, र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम उनीसित अति प्रेम गर्थे।

हजरत हुसैनको श्रष्टाका केही प्रमाणहरू:

हजरत अताअ् बिन यसारको वर्णन छ कि मलाई एउटा सहावीले खबर दिए कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले हरजत हसन र हुसैन दुवैलाई आफ्नो छातीसित लगाएर भने:

"اللهم إني أحبهما فألحبهما" (ترمذى: (घठडदः)

अर्थ : हे अल्लाह म यिनी दुवैलाई प्रेम गर्दछु तिमी पनि यिनलाई प्रेम गर । (मुस्नद अहमद भाग ३ पे. २११, तिर्मिजी हदीस नं. ३७८२, र यसलाई अल्लामा अल्बानीले सही भनेका छन)

र हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि एक दिनको कुरो हो कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम आफ्नो घरबाट निस्कनु भयो, र हामी समक्ष यस अवस्थामा आउनु भयो कि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको एक काँधामा हसन बसेका थिए र एक काँधामा हुसैन, र उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम कहिले हसनलाई मायाँ गर्थे त कहिले हुसैनलाई, त एक व्यक्तिले सोध्यो हे अल्लाहका रसूलः के तपाईं यी दुवैसित माया गर्नहुन्छ ? त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: जसले यिनीहरूसित प्रेम गच्यो त्यसले मसित प्रेम गच्यो, र जसले यिनीलाई घृणा गच्यो मानो त्यसले मसित घृणा गच्यो । (मुस्नद अहमद भाग ५ पे. ४२०, हदीस नं. ९६७३)

र रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई यी दुवैसित यति प्रेम थियो कि खुत्बा छाडेर मिम्बरबाट भरेर उनीलाई आफ्नो गोदीमा उठाएउँथे फेरि मिम्बरमाथि चढिहाल्ये अनि खुत्बा पूर्ण गर्थे ।

हजरत अबू हुरैरह रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम खुत्बा

दिइरहेका थिए कि सहसा हजरत हसन र हुसैन प्रदर्शित भए यस्तो अवस्थामा कि उनी रातो वस्त्र लगाएका थिए, र त्यो वस्त्र लगाएको कारण ढल्क जान्थे, अनि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम मिम्बरबाट भरेर खुत्बालाई स्थगित गरेर उनीलाई आफ्नो गोदीमा लिए, अनि फेरि उनीलाई लिएर मिम्बरमा चढे र भनेः **अल्लाहले सत्य भनेका छन्** कि: “निःसन्देह तिम्रा माल र सन्तान तिम्रो लागि परीक्षा हुन्।” मैले यिनीहरूलाई हेरेर आफूमाथि संयम राख्न सकेन, अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले खुत्बालाई पूर्ण गर्नु भयो। (अबू दाऊद हदीस नं. ११०९, नेसाई हदीस नं. १४१३)

र आर्को हदीसमा छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः **हसन र हुसैन संसारमा मेरा दुई फूल हुन्।** (तिर्मिजी हदीस नं. ३७७, र यसलाई अल्लामा अल्बानीले सही भनेका छन्)

र हजरत हुजैफाद्वारा वर्णन छ कि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयोः

"إِنْ هَذَا مَلْكٌ لَمْ يَنْزِلْ الْأَرْضَ قَطُّ قَبْلَ هَذِهِ
اللَّيْلَةِ، اسْتَأْذِنْ رَبَّهُ أَنْ يَسْلُمْ عَلَيْ، وَيَبْشِّرْنِي بِأَنْ
فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ، وَأَنَّ الْحَسْنَى
وَالْحَسِينَ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ"

(ترمذى: 3781)

अर्थ : निःसन्देह यो फरिशता (स्वर्गदूत) आज यस संसारमा अवतरण गरेको छ, र यसभन्दा अधि यो यस संसारमा अवतरित भएको थिएन, यस फरिशताले मसित भेट गर्ने इच्छा प्रकट गयो त अल्लाहले अनुमति प्रदान गर्दै मेरो लागि दुई शुभसमाचार पनि पठायो र त्यो यो कि हजरत फातिमा स्वर्गकी समस्त महिलाहरूकी नायिका हुनेछिन्, र हसन एवं हुसैन व्यस्कहरूको नायक हुनेछन् । (तिर्मिजी हदीस नं. ३७८१, र यसलाई अल्लामा अल्बानीले सही भनेका छन्)

र हजरत अनस रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ, कि:
हजरत हुसैन रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम
अनुरूप थिए । (बुखारी हदीस नं. ३७४८)

उपरोक्तका हदीसहरूद्वारा हजरत हुसैन रजिअल्लाहो अन्होको श्रेष्ठता प्रमाणित हुन्छ तर आर्को हदीस जसलाई म निम्नमा वर्णन गर्दछु त्यसबाट यो प्रष्ट भइहाल्छ कि हजरत हुसैनको शहादतको कुरा रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले पुष्टि गरिसक्नु भएको थियो कि निकट भविष्यमा उहाँ रजिअल्लाहो अन्होलाई शहीद गरिन्छ, र यो भविष्यवाणी सत्य पनि भयो । हदीसमा वर्णन छ हजरत उम्मे सलमा रजिअल्लाहो अन्हा वर्णन गर्दिन् कि: हजरत जिब्रील रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम समक्ष आए यस्तो अवस्थामा कि हजरत हुसैन मेरो पासमा थिए अनि एककासी रुन थाले अनि उठेर रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको पासमा गएर बसे, त हजरत जिब्रीलले भनेः हे मुहम्मद के तिमी यिनी (हुसैन) सित प्रेम गर्नुहुन्छ ? त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भनेः हो, म यिनसित प्रेम गर्दछु, त हजरत जिब्रीलले भनेः निःसन्देह तपाईंका अनुयायीहरू निकट भविष्यमा यिनलाई शहीद गरिदिन्छन्, र यदि तपाईं इच्छुक हुनुहुन्छ भने म तपाईंलाई त्यस स्थानको माटो देखाऊँ जहाँ

यिनलाई शहीद गरिन्छ, अनि उहाँले रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमलाई त्यस स्थानको माटो देखाउनु भयो जसलाई करबला भनिन्छ । (यस हदीसलाई इमाम अहमदले फजाइलुस्सहाबा अन्तर्गत विश्वासनीय सनदको साथ वर्णन गर्नु भएको छ, भाग २ पे. ७८२, हदीस नं. १३९१, तर यो हदीस जईफ छ)

त हजरत हुसैनलाई मुहर्रम महिनामा शहीद गरियो उस्तै जसरी उहाँको पिता हजरत अलीलाई ४० हिज्री १७ रमजानको दिन शहीद गरिएको थियो । र हजरत उस्मानलाई सन् ३६ हिज्रीमा शहीद गरिएको थियो, र हजरत उमर फारूकलाई पनि फज्रको नमाज पढाउदा शहीद गरिएको थियो । र हजरत उमर र उसमान एवं हजरत अली रजिअल्लाहो अन्हुम अजमईन निःसन्देह हजरत हसनबाट श्रेष्ठ थिए, र यस कुरामा अहलुस्सुनह वल जमाअहको एकमत छ ।

त यस महिनामा विशेषरूपले हजरत हुसैन रजिअल्लाहो अन्होको नौहा मातम गर्नु अर्थात आफूलाई घाइते गर्नु र आफ्नो कपाल नोच्नु

आफ्नो लुगा च्यात्नु आदि कुनै वैधानिक कुरो होइन, नत सहाबाहरूलाई गाली गर्नु नै वैधानिक छ, बरु सहाबाहरूलाई गाली गर्ने मान्छे काफिर भइहाल्छ ।

तर वर्तमान युगमा मुहर्रमको दश तारिखको दिन जसलाई आशूरा भनिन्छ नौहा गरिन्छ, र सहाबाहरूलाई गाली गरिन्छ, र हुसैनको सम्भनामा ताजिया बनाइन्छ आदि, त यी समस्त कार्यहरू बिदअत र हराम कार्यहरू हुन्, यससित इस्लामको कुनै वास्ता छैन । किनकि हजरत हुसैनको मातम र नौहा गर्नु कसरी वैधानिक हुन्सकछ जबकि उनीभन्दा श्रेष्ठ हजरत उमर र हजरत उस्मान एवं हजरत अलीको नौहा गरिदैन । र दोस्रो कुरो के छ भने जब हजरत हुसैनलाई शहीद गरिएको थियो त त्यस समय धेरै सहाबीहरू जीवित थिए, तर उनीहरूले उहाँको नौहा गरेनन् भने हामी यस्तो कसरी गर्न सक्छौं जबकि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका साथीहरूले यस्तो गरेनन् ।

र तेस्रो कुरो के छ भने रसूल सल्लल्लाहो अलैहे
वसल्लमले नौहा गर्नुबाट मनाही गरेका छन्, रसूल
सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छः

**"لِيْسَ مَنَا مِنْ لَطْمِ الْخُدُودِ وَشَقِّ الْجِيُوبِ وَدُعَا"
(بخاري: جهاد دار)
بدعوى الجاهلية"**

अर्थ : त्यो मान्छे हामीमध्येको होइन जुन आफ्नो
गालमा हानोस् र आफ्नो लुगालाई च्यातोस्, र
अनभिज्ञकालको दावी गरोस् । (बुखारी हदीस नं.
१२९४)

र रहयो कुरो सहाबाहरूलाई गाली गर्नुको त यस्तो
गर्नुबाट सख्त मनाही गरिएको छ, किनकि जसले
सहाबाहरूलाई गाली गच्यो त्यसले रसूल सल्लल्लाहो
अलैहे वसल्लमलाई गाली गच्यो, जस्तो कि हदीसमा
छ, रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो:

"مَنْ سَبَّ أَصْحَابِيْ فَقَدْ سَبَنِيْ"

अर्थ : जसले मेरो साथीहरूलाई गाली गच्यो त्यसले
मलाई गाली गरे सरह छ ।

र आर्को हदीसमा छः

" لا تسبوا أصحابي فو الذي نفسي بيده لو أن أحدكم أنفق مثل أحد ذهبا ما بلغ مد أحدهم ولا نصيفه" (بخاري: ८७८, مسلم: ८७९)

अर्थ : मेरा साथीहरूलाई गाली नगर्नु त्यसको शपथ जसको हातमा मेरो ज्यान छ, यदि तिमीमध्ये कोही उहुद पर्वत भै सुन खर्च गरोस् तै पनि त्यो उनीहरूको एक मुठ्की बरु आधा मुठ्कीको बराबर पनि पुग्न सक्दैन । (बुखारी हदीस नं. ३६७३, मुस्लिम हदीस नं. २५४०)

عن ابن عمر رضي الله عنه قال: " لا تسبوا أصحاب محمد صلى الله عليه وسلم فلمقام أحدهم ساعة خير من عمل أحدكم عمره" (صحيح ابن ماجة: ج ८, ج ८/ ج ८)

र अब्दुल्लाह इब्ने उमरको भनाई छ कि: "मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका साथीहरूलाई गाली नगर्नु किनकि उनीहरूको एक क्षण रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको साथमा उभिनु तिम्रो

जीवनभरीको सत्कर्मभन्दा श्रेष्ठ छ ।” (सहीह इब्ने माजा लिल् अल्बानी १/१३२, १३३)

र अल्लाहको फर्मान छः

﴿ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعْهُ أَشَدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رَحْمَةٌ
بِيْنَهُمْ تَرَهُمْ رُكَعًا سُجَّدًا يَتَغَوَّنُ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ آثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي
الْتَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرَعٍ أَخْرَجَ شَطَأَهُ فَأَزَرَهُ
فَأَسْتَغْلَطَ فَأَسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعِجِّبُ الْرِّزَاعَ لِيَغِيظَ بِهِمْ
الْكُفَّارُ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءاْمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴾ ٢٩ ﴿ الفتح : ٢٩ ﴾

अर्थ : मुहम्मद (सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम) अल्लाहका रसूल हुन् र जुन मानिसहरू उनको साथमा छन् काफिरहरूको लागि कठोर छन् र

आपसमा दयालु । तिमीले उनीहरूलाई रुकूअ्मा, सजदामा, अल्लाहको उदार अनुग्रह र उसको प्रसन्नता चाहिराखेको देखेछौं । उनीहरूको अनुहारमाथि सिज्दाको चिन्ह छ । तिनीहरूको यही विशेषताहरू तैरैतमा छ, र इन्जिलमा पनि त्यस खेती जस्तै उल्लेखित छ, जसले आफ्नो अंकुर निकाल्यो, अनि उसलाई शक्ति पुऱ्यायो र त्यो मोटो भयो र त्यो आफ्नो तनमाथि (डाँठमा) सीधा खडा भयो र किसानलाई प्रसन्न पारेको छ, ताकि उनीहरूले गर्दा इन्कार गर्नेहरूको हृदयमा ईर्ष्या उत्पन्न गराओस् । यी ईमानवालाहरू र असल कर्म गर्नेहरूसित अल्लाहले क्षमा र ठूलो प्रतिफलको वाचा गरेको छ । (सूरतुल् फत्ह २९)

र इमाम तहावी भन्छन्: हामी रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमका सहावाहरूसित (साथीहरूसित) प्रेम गर्दछौं, र तिनीमध्ये कुनै एक सहावीको प्रेममा अन्धो भई सीमा उल्लंघन गर्दैनौं, नत कुनै सहावीबाट बेवास्ता नै हुन्छौं, र हामी प्रत्येक त्यस व्यक्तिसित घृण गर्दै जुन सहावाहरूसित घृणा गरोस् वा उनीहरूलाई अनुचित कुराहरूद्वारा स्मरण

गरोस्, यसर्थ हामी उनीहरूलाई आदर सम्मानको साथ स्मरण गर्दछौं र उनीहरूसित प्रेम गर्नुलाई धर्म मान्दछौं आस्था मान्दछौं, र उनीसित घृणा गर्नु र उनीसित ईर्ष्या गर्नुलाई नास्तिकता र अधर्म मान्दछौं। (शरहुत्तहाविया पे. ४६७)

र रहयो कुरो ताजिया (तहजिया) बनाउनुको त यो काफिर र गैर मुस्लिमहरूको कार्य हो यसमा र मूर्ति एवं प्रतिमाको पूजामा कुनै अन्तर छैन बरु यो ठूलो शिक्क हो, र यसलाई गर्ने मान्छे यदि बिना तौबा मर्छ भने त्यो नर्कमा जान्छ, किनकि अल्लाहको फर्मान छः

إِنَّمَّا مَنْ يُشَرِّكُ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ

وَمَا وَأْنَّهُ أَنَّارٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

المائدة: ٧٢

अर्थ : जानिराख कि जसले अल्लाहसँग साझेदार ठहराउँछ, अल्लाहले उसको लागि स्वर्गमा प्रवेश हराम (निषेध) गरिदिएको छ र उसको बासस्थान

नक्क हुनेछ । र पापीहरूको कोही पनि सहयोगी हुनेछैन । (सूरतुल् माइदा ७२)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छः

(وَمَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَكَانَمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ

الْطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الْرَّيحُ فِي مَكَانٍ سَجِيقٍ ﴿٢١﴾ الحج:

۳۱

अर्थ : र जुन अल्लाहको साथमा साभेदार ठहराउँच्छ त्यो मानिस यस्तो छ कि जस्तो आकाशबाट खसिसकेको, अब त्यसलाई चाहे कुनै पंक्षीले लगादेओस् अथवा वायुले कुनै दूरस्त स्थानमा फ्याँकिदिनेछ । (सूरतुल् हज्ज ३१)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छः

(إِنَّ اللَّهَ لَا يَعْفُرُ أَن يُشَرِّكَ بِهِ، وَيَعْفُرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن

يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾

النساء: ٤٨

अर्थ : निःसन्देह अल्लाह आफ्नो साभेदार बनाउनेलाई क्षमा गर्नेछैन र उस बाहेक अन्य जसलाई चाहन्छ माफ गरिदिन्छ र जसले ऊसँग कसैको साभेदारी ठहराउँछ, त्यसले जघन्य अपराध गर्दछ । (सूरतुन्निसा ४८)

त प्रष्ट यो भयो कि ताजिया बनाउनु अनि त्यसलाई पूज्नु ढोग गर्नु त्यसको अगाडि गैर मुस्लिमहरू भै मिठाइ आदि राख्नु सुगन्ध सल्काउनु सबै शिर्क हुन् र यसबाट बाँचनु अति आवश्यक छ ।

र यस्तै यस महिनामा हाम्रो देश नेपालमा विशेषरूपले र पूर्ण एशिया महाद्वीपमा सामान्यतया मुहर्मको दिन नाना थरीका विदअतहरू गरिन्छ जसरी यस दिनलाई तरवार चलाउनुको लागि विशिष्ट गर्नु वा दंगल र कुशित गर्नुको लागि विशिष्ट गर्नु ढोल बजाउनु ताशा बजाउनु सबै अवैधानिक कार्यहरूमध्येका हुन्, यसर्थ मुसलमानलाई यी समस्त कुराहरूबाट बाँच्नु अति आवश्यक छ ।

हाँ यस महिनाको ९ र १० तारिखको दिन अथवा १० र ११ तारिखको दिन वर्त बस्नु सुन्नत हो, जसलाई रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम बसेका छन् र यसकतर्फ प्रोत्साहित पनि गरेका छन् जस्तो कि यस हदीसमा वर्णित छः

"أفضل الصيام بعد رمضان شهر الله المحرم"

(مسلم: جज्ञघट)

अर्थ : रमजान पश्चात सबैभन्दा उत्कृष्ट व्रत मुहर्रमको व्रत हो । (मुस्लिम हदीस नं. ११३६)

आशूराको अर्थ :

عن ابن عباس - رضي الله عنهم - قال: "قِدْمِ النبي - صلَى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - المدينة فرأى اليهود تصوم يوم عاشوراء، فقال: "ما هذا؟" قالوا: هذا يوم صالح. هذا يوم نجى الله بنى إسرائيل من عدوهم فصامه موسى، قال: "فأنا أحق بموسى منكم، فصامه وأمر بصيامه"

(بخاري: دृष्टि, مسلم: جज्ञघण)

बुखारी र मुस्लिमको हदीसमा वर्णित छ इन्हे अब्बास रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: “रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम जब मदीना प्रस्थान गरे त हेरे कि आशूराको दिन यहूदीहरू व्रत बसेका थिए, त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले उनीहरूसित सोधे यो कस्तो दिन हो जसमा तिमीहरू व्रत बसेका छौ ? त उनीहरूले भने: यो अति सम्मानित र महत्वपूर्ण दिन हो, यसै दिन अल्लाहले हजरत मूसा र उनको समुदायलाई मुक्ति प्रदान गरेको थियो, (र फिरऔन र त्यसको समुदायलाई समुन्द्रमा डुबाएको थियो ।) अनि हजरत मूसाले अल्लाहको यसै अनुकम्पाको कृतज्ञता प्रकट गर्ने उद्देश्यले व्रत बसेका थिए, यसर्थ हामी पनि व्रत बस्दछौं । त रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले भन्नु भयो: यसो भए हामी मूसाको तिमीभन्दा अधिक अधिकारी छौं, अनि उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले त्यस दिन व्रत बस्नु भयो र व्रत बस्ने आदेश गर्नु भयो” । (बुखारी हदीस नं. २००४, मुस्लिम हदीस नं. ११३०)

त प्रष्ट यो भयो कि आशूरा मुहर्रमको दशैं तारिखलाई भनिन्छ, जस दिन अल्लाहले हजरत मूसा र उहाँका जातिलाई फिरअौनको अत्याचारबाट मुक्ति प्रदान गरेको थियो, र यस दिन स्वयम् रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम व्रत बसेका थिए र अरुलाई पनि यस्तो गर्नुतर्फ प्रोत्साहित गरेका थिए।

र यस आशूराको व्रत बस्नुको पुण्यको बारेमा थुपै हदीसहरू वर्णित छन् जसमध्ये केहीलाई म निम्नमा वर्णन गर्दछु।

عن ابن عمر- رضي الله عنهمـ قال: "صام النبي - صلى الله عليه وسلم- عاشوراء وأمر بصيامه، فلما فرض رمضان ترك" (بخاري:
(जङ्डढद्द)

बुखारीको हदीसमा छ, इन्हे उमर रजिअल्लाहो अन्होको वर्णन छ कि: “ नवी सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आशूराको व्रत बस्नु भयो र त्यसलाई बस्ने आदेश पनि दिनु भयो, अनि जब रमजानको व्रत अनिवार्य गरियो त यसलाई त्याग्नु भयो” । (बुखारी हदीस नं. १८९२)

त यो हदीस यस कुरामाथि प्रमाणीकरण गर्छ कि यसको अनिवार्यता त स्थगित भयो तर सुन्नत बाँकी नै छ ।

عن أبي قتادة رضي الله عنه "أن النبي صلى الله عليه وسلم سئل عن صيام عاشوراء، فقال: يكفر السنّة الماضية" (مسلم: جنابد)

सहीह मुस्लिममा हजरत कतादाको माध्यमले वर्णित छ कि: “رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ سُئِلَّ عَنِ الصِّيَامِ عَشَوْرَاءً، فَقَالَ: يَكْفُرُ الْمُنْهَاجُ الْمَاضِيُّ” (Muslim: جنابد) (मुस्लिम हदीस नं. ११६२)

عن ابن عباس - رضي الله عنهم - قال: "ما رأيت النبي صلى الله عليه وسلم يتحرى صيام يوم فضيلة على غيره إلا هذا اليوم يوم عاشوراء، وهذا الشهر - يعني شهر رمضان"

(بخاري: حديث، مسلم: جنابد)

बुखारी र मुस्लिममा इब्ने अब्बासको माध्यमले वर्णित छ कि: “مَعَلَّمٌ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَا يَنْهَا إِلَّا هَذَا الْيَوْمُ لَا يَنْهَا إِلَّا هَذَا الْمَهْرُّ - يَعْنِي شَهْرَ رَمَضَانَ” (بخاري: حديث، مسلم: جنابد)

अरु व्रतबारे हेरेको छैन”। (बुखारी हदीस नं. २००६, मुस्लिम हदीस नं. ११३२)

बरु रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम यस व्रतलाई बस्ने मान्द्येहरूको लागि खाना पनि पठाउँथे जस्तो कि यस हदीसमा वर्णित छ:

عَنِ الرُّبَيْعِ بْنِ مَعَاوِذٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا - قَالَتْ: "أَرْسَلَ النَّبِيُّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - غَدَةً عَشُورَاءَ إِلَى قَرْيَةِ الْأَنْصَارِ: مَنْ أَصْبَحَ مَفْطُرًا فَلِيَتَمْ بَقِيَةُ يَوْمِهِ، وَمَنْ أَصْبَحَ صَائِمًا فَلِيَصُمِّ، قَالَتْ: فَكُنَا نَصُومُهُ بَعْدَ وَنَصُومُ صَبَابِنَا وَنَجْعَلُ لَهُمُ الْلَّعْبَةَ مِنَ الْعَهْنِ، فَإِذَا بَكَى أَحَدُهُمْ عَلَى الطَّعَامِ أَعْطِينَاهُ ذَاكَ حَتَّى يَكُونَ عَذَّابَ الْإِفْطَارِ" (بخاري: جناغ، ج17، مسلم: جناغ)

बुखारी मुस्लिममा रुबैइअ् बिन्ते मुअव्विजको माध्यमले वर्णित छ कि: “रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले आशूराको व्रत बसेका मदिनाका वरिपरि बसोबास गर्दै आएका मानिसहरूको लागि भोजन पठाउनु भयो, र भन्नु भयो: जसले व्रत बसेको छ त्यो आफ्नो व्रत पूर्ण गरोस्, र जसले व्रत बसेको छैन त्यो त्यस्तै अवस्थामा आफ्नो दिनलाई समाप्त गरोस्। र रुबैइअ् बिन्ते मुअव्विज भन्दिन् कि त्यस

समयदेखि हामी आफू पनि आशूराको व्रत बस्थे र आफ्ना ससाना बच्चाहरूलाई पनि व्रत बसाल्दथे, र बच्चाहरू लिएर मस्जिदतर्फ जान्थे, र उनीहरूको लागि खेल्ने खेलौनाहरू पनि लिएर जान्थे, अनि जब कुनै बालक भोकले रुन थाल्यो त त्यसलाई खेलौना दिइहाल्ये यहाँसम्म कि इफ्तारीको समय आइहाल्यो” ।

त यी समस्त हदीसहरूबाट यो प्रष्ट हुन्छ कि आशूराको व्रत बस्नु रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको सुन्नत हो र यसलाई बस्ने विधि यो हो कि ९ र १० तारिखको व्रत बसियोस् वा १० र ११ तारिखको व्रत बसियोस् ।

तर यस दिन व्रत नबसिकन् उपरोक्तमा वर्णित अवैधानिक कार्यहरू गर्नु हराम छ, यसर्थ मेरो आफ्नो मुसलमान दाजुभाइ र दिदीबहिनीहरूसित यो सादर अनुरोध छ कि आफूलाई समस्त कुकर्मबाट टाढा राखि रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको सुन्नत र पद्धति बमोजिम कार्यरत राखुन् किनकि यसैमा हाम्रो संसारिक र परलोकिक जीवनको आनन्द नीहित छ ।

र मेरो अल्लाहसित याचना छ कि हामीलाई र समस्त मुसलमानहरूलाई ती समस्त कार्यहरूलाई

गर्ने सौभाग्य प्रदान गरोस्, जसद्वारा त्यो परम् पूज्य प्रसन्न भइहालोस् । र यो याचना छ, कि हाम्रा व्रतहरू र नमाजहरूलाई कबूल गरोस्, र हाम्रो अवस्थाहरूलाई सुधारोस्, र हामी सबैलाई बिगार र कुकर्म एवं उपद्रवबाट बचाओस्, जस्तो कि अल्लाहसित हाम्रो यो याचना पनि छ, कि अल्लाह मुसलमानहरूका नायक र अगुवाहरूलाई सुमार्गमा लगाओस् र तिनीहरूका अवस्थाहरूलाई सुधारेर तिनीहरूलाई सत्यपथमा एकमत गरोस् त्यो परम् पूज्य यस कुरामा शक्ति सम्पन्न छ ।

र अल्लाहको शान्ति अवतरित होस् अल्लाहका अन्तिम सन्देष्टा र त्यसका भक्त मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लममाथि र उहाँका घरपरिवार र समस्त साथीहरूमाथि र ती समस्त मानिसहरूमाथि जुन प्रलयसम्म उहाँ सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अनुशरण गर्नेछन् ।

लेखक

अतीकुर्हमान मुहम्मद इदरीस खान
मक्की

कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड नं. ९ महवा
तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)
सम्पर्क नं. ००१७७९८९९४३७७५८
सउदी मो. न.
००९६६५०९३७२२५४